

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МАТЕРІАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ

Даниленко В.В., к.е.н., старший викладач, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Шевєрдіна В.Р., студент 2 курсу, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Детальне дослідження теорії управління ланцюгами постачання передбачає попереднє визначення ланцюга постачання як самостійної категорії, виділення визначальних іманентних якостей, властивих даній категорії. Грунтуючись на матеріалах досліджень вітчизняних науковців стосовно даної тематики, ми визначаємо ланцюг постачання як мережу партнерів, яка постачає сировину, виробляє продукцію, а потім розподіляє її через єдиний або декілька каналів збуту кінцевим споживачам. Практично, функціонування переважної більшості ланцюгів постачання неодмінно супроводжується паралельною дією трьох типів потоків: товари та послуги, інформаційні і фінансові.

Потік товарів і послуг. Даний потік охоплює відповідні цінності, які переміщуються між постачальниками і покупцями в межах ланцюга постачання. Протягом останніх десятиліть відбулися значні зрушення в процесах, направлених на переміщення товарів уздовж ланцюга постачання, які дозволили зробити загальну організацію пов'язаних бізнес-процесів суттєво рентабельнішою. Методична синхронізація фізичного компоненту ланцюга постачання та погодження його з потоком фінансової та інформаційної складової забезпечить подальше підвищення економічної ефективності.

Інформаційний потік. Інформація, пов'язана з товарами та послугами, а також платежами і розрахунками також є невід'ємною частиною ланцюга постачання. Дана компонента включає в себе замовлення на придбання, інвентарні документи, підтвердження та інформація рахунків-фактур. Окрім супроводу матеріального потоку, інформація ініціює фізичний потік товарів і послуг, а також фінансові операції. До цього часу інформаційні та фінансові потоки розглядалися окремо. Тим не менш, інноваційні платіжні засоби тепер можуть містити детальну інформацію про транзакції, таку як дата і час отримання платежу, отримана кількість і номер замовлення на придбання. Завдяки наявності в електронному вигляді як фінансової, так і детальної технічної інформації про продукт, автоматизована система може значно підвищити ефективність і створити передумови виникнення тісніше організованого інтегрованого ланцюга поставок.

Фінансові потоки. Фінансові потоки в ланцюгу поставок складаються з рахунків-фактур, векселів і платіжних відомостей. Фінансові потоки в типовому ланцюжку поставок охоплюють безліч рахунків-фактур і платежів між учасниками ринку. Масштаб завдання обробки таких об'ємів фінансових операцій обумовлює необхідність пошуку шляхів оптимізації фінансових потоків. Традиційно організації зосереджувалися на підвищенні ефективності в межах фізичного ланцюжка постачання. Проте ланцюжок фінансових поставок залишався фрагментованим, складним і не інтегрованим у фізичний ланцюжок постачання. Часто товари пересувалися швидше, ніж гроші, а перевага віддавалася розрізненим партіям.

У минулому кількість часу, необхідного для обробки транзакцій, була більшою, оскільки фінансовий ланцюжок постачань був неефективним. Тим не менш, низка вітчизняних підприємств зберегли конкурентоспроможність, частково через відносну м'якість глобальної конкуренції і, частково, тому, що без виключення всім вітчизняним компаніям було притаманне неефективне управління фінансовими інструментами та відсутність прозорості ланцюгів постачання. Оскільки вартість капіталу була низькою, регулярно використовувалася стратегія «надлишку», яка була не тільки поширеною, але й вважалася розумною практикою управління. Надмірні запаси оборотних засобів і дебіторська заборгованість вважалися привабливими активами, які «насичували» баланс.